

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ในปัจจุบันภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้นแทบจะปฏิเสธไม่ได้ เพราะเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารไม่ว่าจะเป็นการทักทาย พูดคุย เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสาร การทำธุรกิจกับชาวต่างชาติ ทำให้มีการตื่นตัวในเรื่องการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น เมื่อพิจารณาจากความมุ่งหมายของการเรียนภาษาอังกฤษที่ระบุไว้ในหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ในระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ก็เห็นเป็นทำนองเดียวกันว่า เพื่อให้เด็กเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษว่าเป็นภาษาที่เป็นเครื่องมือของมวลวิชาการทั้งหลาย และเป็นเครื่องมือให้เรียนรู้ถึงโลกที่กว้างขวางออกไป ให้รู้ภาษาอังกฤษเพื่อจะได้เป็นพื้นฐานไปสู่การหาวิชาความรู้ในขั้นสูง (กานดา ณ ถลาง, 2515, หน้า 7) โดยเฉพาะตำราเรียนทางเทคนิคและทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้ในประเทศไทยนั้น ส่วนใหญ่แล้วเป็นภาษาอังกฤษ (คัมเมอร์, 1959, หน้า 2) สอดคล้องกับ หม่อมหลวงบุญเหลือ กุญชร (ม.ล.บุญเหลือ กุญชร, ม.ป.ป., หน้า 49) ที่กล่าวว่า “ในปัจจุบันนี้ ความรู้ที่คนในโลกค้นคว้าได้ใหม่มีมากมายเหลือเกิน ผู้ที่อ่านภาษาอังกฤษไม่ได้ก็ต้องล้าหลังอยู่เรื่อยไป”

เมื่อพิจารณาจำนวนเวลาที่เด็กไทยได้เรียนภาษาอังกฤษกว่าจะจบชั้นมัธยมศึกษาแล้ว เห็นได้ว่า เป็นระยะเวลาที่นาน คือ เรียนในชั้นประถมศึกษาตอนปลาย 3 ปี ในชั้นมัธยมศึกษา 5 ปี รวมเป็นเวลา 8 ปี เมื่อพิจารณาให้ถ่องแท้แล้ว จำนวนเท่านี้ควรจะมากพอที่จะทำให้คนเรียนรู้ภาษาใดภาษาหนึ่ง และนำไปใช้การได้อย่างดีทีเดียว แต่เมื่อมองผลการเรียนภาษาอังกฤษของเด็กไทยด้วยใจเป็นกลางแล้ว เราจะต้องยอมรับโดยไม่มีข้อแม้ว่า เด็กไทยเราไม่มีความสามารถเท่าที่ควรจะเป็น (กานดา ณ ถลาง, 2515, หน้า 2 - 3)

สอดคล้องกับ สุโร พงษ์ทองเจริญ (2519, หน้า 1) กล่าวว่า “นับตั้งแต่กระทรวงศึกษาธิการได้วางหลักสูตรบังคับให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในชั้นปีที่ 5 ถึงปีที่ 10 ของการศึกษาเบื้องต้น โดยมีชั่วโมงเรียนโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง ผลที่ได้รับก็คือ ภายหลังจากที่เรียนภาษาอังกฤษมา 6 ปี นักเรียนส่วนมากฟังภาษาอังกฤษเกือบจะไม่รู้เรื่อง พูดภาษาอังกฤษได้น้อยหรือพูดไม่ได้เลย ความสามารถในการอ่าน และการทำความเข้าใจในฉบับพจนานุกรมที่อยู่ใน

เกณฑ์ต่ำ รัศพน้อย ไม่สามารถเขียนภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องพอควรแก่ระดับชั้น นับว่าเป็น การสิ้นเปลืองเวลาไปโดยได้ผลไม่คุ้มค่า”

ซึ่งหากพิจารณาวิธีการสอนของ Fries (1967, pp. 6 - 7) ได้เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการ สอนภาษาอังกฤษว่าไม่ว่าจุดหมายของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจะเป็นไปเพื่อพัฒนาทักษะ ใดก็ตาม การสอนที่ถูกต้องเพื่อให้บรรลุจุดหมายนั้น จะต้องเรียงตามลำดับ คือ สอนการฟัง พูด ก่อนการสอนอ่านและเขียนเสมอ และ Fox ก็ได้เสนอแนะการสร้างแบบฝึกหัดเพื่อการฝึกฟัง ที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนฝึกฟังอย่างมีความหมายมากกว่าการฟังแต่เพียงเสียง (Fox Barbara, 1993, pp. 45)

สอดคล้องกับ กานดา ณ ถลาง (2529, หน้า 25) และพัฒน์ น้อยแสงศรี (2529, หน้า 3) ต่างก็มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ จะต้องยึดหลักเช่นเดียวกับการเรียนภาษาแม่ คือ เริ่มจาก ฟัง พูด อ่าน เขียน ไม่ว่าจะสอนนั้น จะเป็นขั้นเริ่มต้นหรือในขั้นสูงขึ้นไปของการเรียนภาษา

แต่บางครั้งในการเรียนภาษาอังกฤษนั้นอาจจะเป็นการยากสำหรับผู้เรียนที่เริ่มฝึกเรียน ใหม่ๆ เพราะไม่ใช่ภาษาที่เราเคยชินอย่างเช่นภาษาไทยของเราทำให้ผู้เรียนบางคนไม่เกิดความรัก ที่จะเรียนภาษาอังกฤษและยิ่งยากไปกว่านั้นสำหรับผู้เรียนตัวเล็กๆ ที่ต้องมานั่งฝึกหัด ฟัง พูด ภาษาอังกฤษเป็นเวลานาน ๆ กับอาจารย์ผู้สอนอาจจะทำให้ไม่เกิดการรักที่จะ เรียนภาษาอังกฤษ หรือทำให้ไม่อยากเรียนภาษาภาษาอังกฤษไปเลย จึงทำให้มีแนวความคิดที่จะดัดแปลงการเรียน การสอนภาษาอังกฤษให้อยู่ในรูปแบบของการตูนหรือภาพเคลื่อนไหวเพื่อเป็นการสร้างให้เกิดการ รักและเกิดความสนใจที่จะเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นอนุบาล เพื่อที่จะฝึกพัฒนาการเรียนรู้อัน ผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น และด้วยการที่ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่จำเป็นต้องใช้เป็นอย่างยิ่งในอนาคตถือได้ ว่าเป็นภาษาหลักในการที่จะติดต่อสื่อสารกับคน ทุกชาติ ทุกภาษา เพราะภาษาอังกฤษเป็น เหมือนภาษากลางสำหรับการติดต่อกันทั่วโลกจึงมีความจำเป็นมาก ที่จะต้องศึกษากันตั้งแต่เด็ก เพื่อเป็นการปลูกฝังให้รักที่จะใช้หรือพูดภาษาอังกฤษบางครั้งอาจจะมีผู้ใหญ่คอยให้คำแนะนำกับ ลูก ๆ หลาน บางคำเด็กเองก็ไม่รู้จักหรือยังสะกดเองไม่ได้ถ้ามีผู้ใหญ่หรือคุณครูคอยอยู่ใกล้ให้ คำแนะนำได้ก็จะเป็นการดีต่อการฝึกพัฒนาการของเด็กการเรียนการสอนก็อาจจะได้ผลดียิ่งขึ้น กว่าปล่อยให้เด็กตัวเล็ก ๆ ดูแลเองตามลำพัง

ปัจจุบันมีการพัฒนาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อสร้างสรรคสื่อการเรียนรู้อันรูปแบบใหม่ ที่เรียกว่า คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI : Computer Assisted Instruction) ซึ่งถือว่าเป็น เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาที่ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอน (มาลินี จุฑะรพ,

2541, หน้า 31) เป็นการพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปที่มีการอธิบาย ตั้งคำถาม ตรวจสอบคำถาม อธิบายซ้ำเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหา นอกจากนี้จะใช้สอนนักเรียนและให้ทำแบบฝึกหัดแล้ว ยังช่วยประเมินผลความเข้าใจของนักเรียนอีกด้วย (ชัยวัฒน์ จันมา, 2538, หน้า 53) ซึ่งเท่ากับนำ คอมพิวเตอร์มาใช้เพื่อวางแผนการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ และสามารถรับรองผลการเรียนได้ (นิรชราภา ทองธรรมชาติ และ บุญเลิศ อรุณพิบูลย์, 2545, หน้า 54) นอกจากนี้คอมพิวเตอร์ยัง จัดว่าเป็นสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพดีกว่าสื่ออื่นๆ เพราะเรียนรู้ด้วยการฟัง การทดลอง การ ได้ตอบ มากกว่าบรรยายหรืออ่าน ซึ่งบางครั้งผู้เรียนไม่สามารถจินตนาการได้ อีกทั้งสามารถ เรียนรู้ได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องมีครูผู้สอน (เปี่ยมลภก เหล็กเรืองฤทธิ, 2540, หน้า 89) ผู้เรียน สามารถฝึกปฏิบัติกับคอมพิวเตอร์เป็นรายบุคคล ทำให้ประหยัดเวลาและทราบผลของการฝึกได้ ทันที รู้ประสิทธิภาพในการฝึกอบรมของตน (ฉลอง ทับศรี, 2545, หน้า 35)

ดังนั้น จึงเห็นสมควรที่จะจัดทำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับเด็กชั้นเพื่อให้เด็กเกิดความรักความสนใจภาษาอังกฤษ แม้ว่าอาจจะไม่เห็นผลอย่างเป็น รูปธรรม แต่ก็หวังว่าจะมีส่วนช่วยปลูกฝังนิสัยรักการเรียนภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 1 และ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนในการใช้สื่อบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่คณะผู้วิจัย ได้พัฒนาขึ้น

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผู้เรียนมีการพัฒนาการเรียนรู้ได้เร็วและช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ สามารถประเมินความเข้าใจในบทเรียนของผู้เรียนแต่ละคนได้
2. ผู้เรียนเกิดความรักและให้ความสนใจที่จะเรียนภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น
3. ได้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับเด็กวัยอนุบาลที่ สามารถใช้ได้ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน
4. ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจในการเรียนภาษาอังกฤษได้ดีกว่าการอ่านหนังสือ
5. ง่ายต่อการเรียนรู้เพราะมีการ์ตูนเป็นผู้สอนและสามารถเรียนรู้ได้เองจากที่บ้าน

6. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนี้จะช่วยแบ่งเบาภาระของผู้สอนเพราะผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา แบ่งเป็น 2 ส่วนได้แก่ ส่วนเนื้อหา และส่วนของเกม (แบบทดสอบ) ดังนี้

1.1 ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย

- 1) เป็นบทเรียนสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กชั้นอนุบาล 1-2
- 2) เป็นชุดคำศัพท์ที่มีการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล
- 3) ตัวอักษรแต่ละตัวอักษรมีคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับให้ผู้เรียนได้เรียน 3 คำ มีทั้งหมด 78 คำ
- 4) ลักษณะการสอนภาษาอังกฤษแต่ละตัวอักษรจะเป็นแบบการ์ตูน

1.2 ส่วนของเกม (แบบทดสอบ)

มีแบบทดสอบเพื่อทดสอบความจำและฝึกทักษะในการเรียนรู้ของผู้เรียน

- 1) แบบทดสอบชุดทายภาพเป็นแบบการ์ตูน จะมีภาพมาให้ 1 ภาพ และมีคำศัพท์มาให้ 3 คำ คำถามมีทั้งหมด 20 ข้อ
- 2) แบบทดสอบชุดทายคำ จะมีคำศัพท์มาให้ 1 คำและมีเสียงมาให้ 3 เสียง คำถามมีทั้งหมด 20 ข้อ
- 3) แบบทดสอบชุดทายเสียงจะมีเสียงมาให้ เช่น มีเสียงอักษรมาให้ 1 ตัวอักษรแล้วให้ทายว่าเป็นเสียงอักษรตัวใด จะมีอักษรให้เลือก 3 ตัวอักษร คำถามมีทั้งหมด 20 ข้อ
- 4) สรุปผลการทำแบบทดสอบ

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่

ประชากรที่ใช้ในการสำรวจความพึงพอใจต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนอนุบาล 1 และ 2 ได้แก่ ครูผู้สอนจำนวน 16 คน และ นักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 1 และ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนโรจนวิทย์มาลาเบียง อ.เมือง จ.พิษณุโลก จำนวน 650 คน แบ่งเป็น

- อนุบาล 1 จำนวน 280 คน

- อนุบาล 2 จำนวน 370 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

สำหรับครูใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนนักเรียนใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจงเอาอนุบาล 1 ห้อง 1 และ 2 อนุบาล 2 ห้อง 1 และ 2 จำนวน 80 คน โดยใช้ในการสุ่มอย่างง่าย ได้ดังนี้

- อนุบาล 1 จำนวน 40 คน สุ่มจากห้อง 1 และห้อง 2 ห้องละ 20 คน รวม 40 คน
- อนุบาล 2 จำนวน 40 คน สุ่มจากห้อง 1 และห้อง 2 ห้องละ 20 คน รวม 40 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 1 และ 2 ซึ่งจัดทำด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วย ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียงและวิดีโอประกอบเนื้อหา เพื่อความน่าสนใจแก่ผู้เรียน

นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 1 และ 2 โรงเรียนโรจนวิทย์มาลา เบียง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ทักษะการเรียนรู้ หมายถึง ระดับคะแนนที่บ่งบอกความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ของนักเรียนอนุบาล 1 และ 2

ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความพึงพอใจโดยการได้บรรลุหรือการตอบสนองในความต้องการ ความคาดหวัง ความปรารถนาของนักเรียน ที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

สมมติฐานการวิจัย

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 1 และ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05